

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 55. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092546864/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

meren; men denne tager sin Begyndelse med Adam. Heri ligger den større Betydning, som Adam har fremfor ethvert andet Individ i Slægten, heri ligger Sandheden af højt Udtryk. Dette maa endog en Orthodoxie, der vil forståe sig selv, indormere, da den jo løber, at ved Adams Synd saavel Slægten som Naturen faldt ind under Synden; men i Forhold til Naturen gaar det dog vel ikke an, at lade Synden være kommen ind som Syndens Qualitet.

Idet da Synden kom ind i Verden, fik dette Betydning for hele Skabningen. Denne Syndens Virkning i den ikke-menneskelige Tilværelse har jeg betegnet som objektiv Angest.

Hvad her menes kan jeg antyde ved at minde om Skriftdordet *ἀποκαθόληται νῆσος τοῖς οὐρανοῖς* (Rom. 8, 19.) Forsaavidt der nemlig skal være Tale om en Forlængsel, følger det af sig selv, at Skabningen befinder sig i en Ufuldkomnenhedens Tilstand. Man overseer ofte ved saadan Udtryk og Bestemmelser som Længsel, Forlængsel, Forventning o.s.v., at disse involvere en foregaaende Tilstand, og at denne derfor er tilstede og gør sig gjældende paa samme Tid som Længselen vikler sig ud. Den Tilstand, i hvilken den Forventende er, er han ikke geraadet i ved et Tilfælde o.s.v., saa at han befinder sig aldeles fremmed i den, men han producerer den paa samme Tid selv. En saadan Længsels Udtryk er Angest; thi i Angesten forkynner den Tilstand sig, ud af hvilken han længes, og forkynner sig, fordi Længselen alene er ikke nok til at frelse ham.

I hvilken Forstand Skabningen ved Adams Synd sank i Fordærvelse, hvorledes Friheden, idet den blev sat derved, at dens Misbrug sattes, kastede en Mulighedens Reflex og en Medinteresseerthedens Zitren over Skabningen, i hvilken Forstand dette maatte skee, fordi Mennesket er Synthesen, hvis yderligste Modsætninger blevet satte, og hvis ene Modsætning netop ved Menneskers Synd blev en langt yderigere Modsætning end den var iforvejen – alt dette har ikke sin Plads i en psychologisk Overveielse, men hører hjemme i Dogmatiken, i Forsoningen, i hvis Forklaring denne Videnskab forklarer Syndighedens Forudsætning*.

* Saaledes maa nemlig Dogmatiken legges an. Enhver Videnskab maa fremfor Alt energisk grabe sin egen Begyndelse, og ikke leve i vidtfløjtig Omgangelse med andre Begynder. Dogmatiken med ø ville forklare Syndigheden, eller med ø vilce bevise dens Virkelighed, da skal der såledig blive noget Dogmatik ud deraf, dens hele Existens vil blive problematisk og svevende.